

Toimintakertomus 2024

Sisällys

JOHDANTO	3
YRITYKSEN TOIMINTA VUONNA 2024	4
OSAKAS- JA JÄSENLUETTELO 31.12.2024	5
HALLITUS	6
ORGANISAATIO	7
STRATEGIA	8
KERÄYKSEN JA KIERRÄTYKSEN JÄRJESTÄMINEN	9
SUMAKI –NOUTOTILAUS	10
KIERRÄTYSTULOS	11
NEUVONTA JA VIESTINTÄ	12
KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ	12
SÄÄDÖSYMPÄRISTÖN MUUTOKSET	13
TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT JA TOIMINTASUUNNITELMA 2025	14

Johdanto

Suomen Maatalousmuovien Kierrätys Oy (=SuMaKi) perustettiin vapaaehtoiseksi maatalousmuovien tuottajayhteisöksi eli kierrätisyhteisöksi. SuMaKin perustamiskokous järjestettiin 8.3.2023 ja järjestäytymiskokous jäsenten kanssa pidettiin 11.3.2023. Kuitenkin ensimmäinen kokous alan yritysten kanssa pidettiin jo vuoden 2022 puolella, jolloin keskusteltiin eri järjestäytymisvaihtoehdoista tuottajavastuun alalla. 2024 aikana SuMaKi –lyhenne rekisteröitiin yhtiön aputoiminimeksi.

Yhtiön perustamisen jälkeen vuonna 2023 tehtiin suunnitelmia keräystoiminnasta ja kartoitettiin markkinoille saatettuja määriä. Näiden suunnitelmien perusteella aloitettiin paalimuovien keräystoiminta 1.8.2024. Keräystoiminta lähti vauhdikkaasti käyntiin varsinkin, kun onnistunut mobiiliapplikaatio kuljetustilauksen tekemiseen oli otettu käyttöön jo 1.4.2024, jolloin tilauskantaa kuljetuksille oli riittävästi. Joillakin urakointialueilla toiminnan aloitus viivästyi kalusto-ongelmien vuoksi .

Yrityksen ensimmäinen toimintavuosi oli erittäin onnistunut keräysmäärien ja erityisesti kierrätykseen toimitettavien muovien laadun suhteen. Tavoitteena ollut 2000 t keräysmäärä ylitettiin muutamalla sadalla tonnilla.

Vuonna 2024 raportoiduissa markkinoille saatetuissa määrissä tuli merkittävä pudotus viimeisen kvartaalin osalta. Tämä johtui muun muassa maataloustukien odotettua myöhemmästä maksuajankohdasta, joka myös viivästytti ostotilausten tekoa. Tästä aiheutui merkittävä kierrätysmaksujen pudotus budjetoituun verrattuna. Markkinoille saatettujen määrien uskotaan kuitenkin tasoittuvan vuoden 2025 alussa.

Yrityksen toiminta vuonna 2024

SuMaKin toimintaan vuoden 2024 alussa kuului organisoitumista ja edellisenä vuonna valittujen kuljetusoperaattorien kouluttamista sekä sopimusten tekemistä. Lisäksi kartoitettiin ja kilpailutettiin erilaisia kierrätysvaihtoehtoja maatalousmuoveille.

SuMaKin varsinainen maatalousmuovien keräys ja kierrätys alkoi vuonna 2024.

Kierrätysmaksuja alettiin veloittamaan jäseniltä 1.4.2024 jälkeen markkinoille saatetuista paalimuoveista. Samaan aikaan myös jäsenyritykset lisäsivät kierrätysmaksun osaksi paalimuovien myyntihintaa.

Sumi Oy palkkasi Anders Lundinin materiaalipäälliköksi 1.4.2024. SuMaKi ostaa puolipäiväisenä palveluna henkilöstöressurssin Sumi Oy:ltä.

Asiakkaiden tilausjärjestelmäksi kehitettiin Enpros Oy:n kanssa ”SuMaKi noutotilaus” -mobiilisovellus, jonka kautta tilalliset voivat rekisteröityä ja tilata muoveilleen noudon. Sovellus lanseerattiin 1.5.2024 ja tilauksia alettiin ottamaan vastaan.

Paalimuovien osalta kierrätyskumppaniksi valikoitui Clean Plastic Finland Oy Merikarvialla, jonka kanssa tehtiin heinäkuussa 2024 sopimus muovien kierrätyksestä. Myös kuljetuskumppaneiden kanssa tehtiin sopimus ja pidettiin koulutukset kesällä 2024.

Elokuussa 2024 alkoi virallisesti noudot tiloilta. 2000 tonnin keräystavoite täyttyi marraskuun loppupuolella, mutta noutoja jatkettiin vuoden loppuun asti. Lopulliseksi keräysmääräksi koko vuoden osalta tuli 2 307,232 tonnia.

SuMaKi noutotilaus -sovelluksen kautta rekisteröityneitä asiakkaita oli 908 kpl. Tilauksia yhteensä 624 kpl, joista noudettiin tasan 500 kpl.

Osakas - ja jäsenluettelo 31.12.2024

Suomen Maatalousmuovien Kierrätys Oy:n koko osakekannan omistaa Sumi Oy. Jäsensopimuksella on annettu maatalousmuovien tuottajille, eli niitä markkinoille saattaville yrityksille, päätösvalta budjetointiin ja sopimusten tekemiseen.

Yhtiön jäsensopimuksen ovat allekirjoittaneet:

Ab Rani Plast Oy

Agro-Tuonti Oy

Finnlacto Oy

Hankkija Oy

Lantmännen Agro Oy

Oy Teollisuushankinta TH Ab

Piippo Oyj

Tama Scandinavia AB

Trioworld Oy

Valmakauppa

Valio Oyj:n Valmakauppa jäsenyyden muodostavat 5 osuuskuntaa eli Evijärven Osuusmeijeri, Osuuskunta Maitosuomi, Osuuskunta Länsi-Maito, Osuuskunta Tuottajain Maito ja Osuuskunta Pohjolan Maito. Liittymissopimuksen mukaan Valmakaupan osuuskunnat ovat yhdessä yksi jäsen.

Nykyiset jäsenet kattavat merkittävän osan maatalousmuovien markkinoista Suomessa.

Yhtiö jatkaa edelleen neuvotteluja tiedossa olevien maatalousmuoveja myyvien yritysten saamiseksi kierrätisyhteisön jäseniksi.

Hallitus

Jäsenkokous 11.3.2023 päätti esittää SuMaKin hallituksen jäseniksi neljää henkilöä sekä yhtä varajäsentä, jotka yhtiökokous myös nimesi. Lisäksi Sumi Oy nimesi yhden henkilön, jonka hallitus valitsi keskuudestaan puheenjohtajaksi.

Hallituksen jäsenet Mika Surakka, Jani Kautto, Tuomas Wilen ja Mats Albäck valittiin jatkamaan toimessaan hallituksen varsinaisina jäseninä. Mika Surakka jatkaa hallituksen puheenjohtajana ja uudeksi hallituksen varsinaiseksi jäseneksi valittiin Mikko Anttila. Hallituksen varajäseneksi valittiin Petri Hannukainen.

Mika Surakka, Sumi Oy (puheenjohtaja)

Mats Albäck, Ab Rani Plast Oy

Jani Kautto, Hankkija Oy

Mikko Anttila, Piippo Oyj

Tuomas Wilen, Finnlacto Oy

Petri Hannukainen, Tama Scandinavia (varajäsen)

Toimintavuoden aikana hallitus kokoontui 10 kertaa.

Organisaatio

SuMaKilla ei toimintavuoden aikana ollut palkattua henkilöstöä, vaan yhtiö osti palveluita emoyhtiöltä. Toiminnan suunnittelua, tarjouskilpailuja ja lajitteluohjeiden suunnittelua toteutti pääasiassa Sumi Oy:n **kierrätysvalmentaja Katja Laitinen** yhteistyössä hallituksen puheenjohtajan Mika Surakan kanssa maaliskuun loppuun asti.

Materiaalipäällikkö Anders Lundin aloitti Sumi Oy:n palveluksessa 1.4.2024 ja hän otti vastuun yhtiön operatiivisesta toiminnasta. Anders Lundinin työajasta puolet on allokoitu SuMaKille ja Sumi laskutti palveluista sen mukaisesti.

Kirjanpidon yhtiölle toteutti emoyhtiön tilitoimisto Noyacon Oy, jossa vastuullisena kirjanpitäjänä toimi **Mervi Vaarala**.

Strategia

SuMaKin hallitus yhdessä emoyhtiön henkilökunnan kanssa laati **23.9.2024** yhtiön ensimmäisen strategian, jossa määriteltiin tarkemmin SuMaKin tavoitteet ja visio tuleville vuosille.

Tavoitteena on Suomen Maatalousmuovien Kierrätys Oy:n omavaraisuus, olla vakiintunut ja uskottava toimija kaikkien sidosryhmien silmissä viljelijöistä ministeriöihin, sekä johtava asiantuntija-asema maatalousmuovien kierrätyksessä.

Näillä tavoitellaan visiota vakiintuneena ja sidosryhmien arvostamana maatalousmuovien kustannustehokkaana kierrätysratkaisuna vuoteen 2028 mennessä. Pidempiaikaisten tavoitteiden saavuttamiseksi laadittiin myös lyhytaikaisempia ja konkreettisempia must-win tavoitteita vuodeksi eteenpäin.

Tavoitteiden ja vision lisäksi päätettiin, että emoyhtiön arvot; **Toteuttaja, Kehittäjä** ja **Yhteensovittaja** ovat myös SuMaKilla samat.

Keräyksen ja kierrätyksen järjestäminen

Lanseerasimme 1.5.2024 SuMaKi noutotilaus -sovelluksen, jonka kautta tilallinen rekisteröityy ja tilaa muoveilleen noudon.

Asiakkaan ilmoittaman postinumeron perusteella tilaukset ohjautuvat suoraan oikean alueen kuljetusliikkeelle, jolle avautuu oma näkymä SuMaKin ZeroWaste ajonhallintajärjestelmään. Tilauksia kerättiin sovellukseen kesän yli elokuulle, jolloin itse noudot alkoivat.

Heinäkuun lopulla tehtiin kierrätystä koskeva sopimus Clean Plastic Finlandin kanssa. Sopimus kattoi aluksi vuoden 2024, mutta sisältää option vuosille 2025 ja 2026. Merikarvialla sijaitseva laitos jatkojalostaa pääsääntöisesti maatalouden muoveja hyödyntämällä uusinta tekniikkaa ja innovatiivisia ratkaisuja. Kierrätyskumppanin valinnassa SuMaKi halusi myös ensisijaisesti panostaa kotimaiseen kierrätykseen.

Kuljetusliikkeiden tavoitteena on kerätä täysiä kuormia kerralla ja toimittaa ne suoraan CPF:lle kierrätykseen. Ensimmäiset kuormat toimitettiin jo elokuun toisella viikolla. Muutamalla alueella aloitus hieman venyi, mutta syksyn aikana noutoja suoritettiin tehokkaasti ja tasaisesti. Marraskuun lopussa 2000 tonnin keräystavoitteemme täyttyi, mutta hallituksen päätöksellä noutoja jatkettiin joulun asti.

Noutotilauksen pakollisen valokuvan takia turhia käyntejä oli vuoden aikana vain neljä kappaletta. Noudettuihin tilauksiin nähden määrä pysyi todella pienenä, mikä oli positiivinen yllätys.

Clean Plastic Finlandille toimitetuista kuormista tuli pääsääntöisesti positiivista palautetta ja vain muutamassa kuormassa oli poikkeamia. Kuormien hyvään laatuun vaikutti myös kuljettajien tarkkaavaisuus noutokohteissa.

SuMaKi -noutotilaus

SuMaKi noutotilaus -sovellus on ladattavissa iOS ja Android laitteille suomen- ja ruotsinkielisenä. Rekisteröityminen ja muovikuormien nouto on tilallisille maksuton. Sovellus on yhdistetty Enprosin ZeroWaste ajonhallintaohjelmaan, jota SuMaKi ja kuljetuskumppanit käyttävät noutoja varten.

Valokuvan ottaminen kuormasta on pakollinen tilausta tehdessä, jotta kuvien perusteella pystytään arvioimaan kuorman laatu ennakkoon ja vältetään turhia käyntejä kohteissa. Valokuva myös lisää tilaukselle laitteen senhetkiset koordinaatit, jolloin kuljettaja saa muovin tarkan sijainnin tietoonsa.

Asiakas saa automaattisesti siirtoasiakirjan noudosta, joka osoittaa, että muovit on toimitettu kierrätykseen. Tilaus siirtyy automaattisesti oikean alueen urakoitsijalle asiakkaan ilmoittaman postinumeron perusteella.

← Tilaa nouto ?

Kohde*

📍 Aden testiasiakas, Katukatu

Maatalousmuovilaji*

📷 Paalimuovit valkoinen, EWC: 02 01 04

Muovin määrä*

Arvio noudettavan muovin määrästä kiloina (kg).

📊 4000

Lisätiedot

Lisäohjeet kuljettajalle noutoa varten.

💬 Soitto 1h ennen noutoa

Sijainti*

Haettavan muovin tarkka sijainti koordinaatteina. Tarkista kartasta noutoerän sijainti.

📍 +

60.199975	24.933818
-----------	-----------

Takaisin Tee tilaus

Kierrätystulos

Toimintavuoden aikana kerättiin jäseniltä tietoa markkinoille saatetuista maatalousmuovimääristä, jotka on esitetty viereisessä taulukossa. Raportoivien yritysten pienestä määrästä ja kilpailuoikeudellisista syistä johtuen kaikkia yksittäisiä lukuja ei voida esittää.

Oheisessa taulukossa on jäsenten raportoimat markkinoille saatettujen muovien kokonaismäärät. Raportoidut määrät sisältävät paalimuovit, aumamuovit, siilopeitteet, kauppapuutarhojen muovit, verkot, narut ja langat. Markkinoille saatetun määrän pudotus selittyy osin aiempien vuosien viimeisen kvartaalin määrästä, joissa markkinoille saatettiin yli puolet vuoden määrästä. Tänä vuonna maataloustukien maksatus viivästyi parilla kuukaudella, jolloin tilauksia siirtyi vuodenvaihteen yli vuoden 2025 ensimmäiselle kvartaalille.

Tavoitteena oli kerätä 2000 tonnia paalimuovia vuoden 2024 aikana ja siinä onnistuttiin. Keräysmäärä oli yhteensä 2 307 t, josta valkoista paalimuovia oli 1 891 t ja värillisiä 416 t.

SuMaKin vuoden 2024 keräysaste oli 44,07 %. Vuoden aikana markkinoille saatetusta paalimuovimäärästä kerättiin siis pilottivuoden aikana melkein puolet.

SuMaKi 2024	Paalimuovit		
	POM (kg)	Kerätty (kg)	Keräysaste (%)
Yhteensä	5 235 034	2 307 232	44,07 %

Vuosi	Yhteensä (kg)
2022	9 033 486
2023	9 649 678
2024	7 119 583
Muutos	-2 530 095
Muutos%	-26,22%

Vuosien 2022 ja 2023 raportoituihin määriin tuli pieniä korjauksia viime vuoden jälkeen, tarkistuksessa löytyneiden virheiden takia.

Neuvonta ja viestintä

SuMaKi noutotilaus -sovelluksen julkaisun yhteydessä tiedotimme asiasta eri kanavissa. Halusimme varmistaa, että tieto tilausjärjestelmästä tavoittaisi mahdollisimman monen tilallisen.

SuMaKi noutotilaus -sovelluksen julkistamisen myötä tilalliset olivat aktiivisesti yhteydessä kysymyksillään. Suurin osa koski lajittelua sekä lajitellun muovin säilyttämistä. Myös SuMaKi oli aktiivisesti yhteydessä asiakkaisiin, joiden tilausten kuvien perusteella lajittelussa oli epäselvyyttä tai poikkeamia. Lajittelu osoittautui odotetusti noutojen suurimmaksi haasteeksi, varsinkin kun monella tilalla oli valmis lajittelematon kasa muovia jo olemassa. Ongelmat ratkaistiin hyvässä yhteistyössä tilallisten kanssa ja monet lajittelivatkin muovinsa uudelleen ennen noutoa.

Kansainvälinen yhteistyö

SuMaKi osallistui kuluneena vuonna EPRON EPRO Agricultural Working Group:n toimintaan.

Säädosympäristön muutokset

Suomen lainsäädännössä ei ole tapahtunut muutoksia maatalousmuoveihin liittyen. Ympäristöministeriö on tietoinen Suomen Maatalousmuovin kierrätys Oy:n perustamisesta ja vapaaehtoisesta tuottajavastuutoiminnasta. Tällä hetkellä ei myöskään ole näköpiirissä, että maatalousmuovit tulisivat tuottajavastuun piiriin eli lakimuutosesityksiä ei ole ministeriössä vireillä.

Suomen jätelain kokonaisuudistus alkoi, jossa nykyinen jätelaki muutetaan kiertotalouslaiksi. Sumi Oy:n toimitusjohtaja ja SuMaKin hallituksen puheenjohtaja Mika Surakka osallistuu lain valmistelun tuottajavastuutyöryhmään, joten SuMaKi saa ensikäden tiedon mahdollisista maatalousmuoveihin liittyvistä muutoksista.

Tulevaisuuden näkymät ja toimintasuunnitelma 2025

Onnistuneen pilottivuoden jälkeen toimintamme laajenee vuonna 2025. Tuplaamme paalimuovin keräystavoittemme 4000 tonniin ja uutena materiaalina noutojen piiriin tulee aumamuovit, joille on asetettu 500 tonnin keräystavoite. Tulemme myös suorittamaan yksittäisiä kokeilunomaisia noutoja muille maatalousmuoveille, jotta voimme testata noutopalvelun soveltuvuutta ja eri materiaalien kierrätettävyyttä.

Jatkamme aktiivisesti maanviljelijöiden opastusta lajitteluun. Lajittelulla on tärkeä rooli kierrätystoiminnan onnistumisessa. SuMaKi noutotilauksen yhteydessä lisättävän kuvan myötä hukkanoudot jäivät vähiin vuonna 2024, mutta monet tilaukset jouduttiin perumaan kuvan perusteella, käymättä paikan päällä. Pyrimme jatkossa ohjeistamaan asiakkaita riittävän ajoissa, että muovit tulee lajitella heti käytön jälkeen oikein, jotta tilausta ei tarvitse perua.

Käymme myös jatkuvaa keskustelua urakoitsijoidemme kanssa, sillä heiltä tulee paljon palautetta lajittelun oikeellisuudesta, sekä tilallisten antamia palautteita noudon yhteydessä.

Noudot eivät koskeneet Ahvenanmaata vuonna 2024. Vuoden 2025 osalta tulemme myös tarjoamaan ratkaisua tälle alueelle. Siirtokuormauskustannusten takia emme tarjoa veloitusetonta noutoa tiloilta, mutta sen sijaan otamme paali- ja aumamuoveja veloituksetta vastaan sopimusterminaalissamme. Tilaus tehdään tuttuun tapaan SuMaKi noutotilaus -sovellukseen, jossa kuvan perusteella annetaan asiakkaalle lupa toimittaa muovit terminaaliimme. Terminaalissa muovit paalataan ja täydet kuormat toimitetaan kierrätykseen.